Factsheet Paardenbloem (Taraxacum officinale)

Belang van paardenbloemen voor bijen
In het vroege voorjaar zijn paardenbloemen voor honingbijen en andere insecten een belangrijke bron voor stuifmeel en nectar. Paardenbloemen zijn één van de eerste voedselbronnen die bijen in het voorjaar kunnen benutten. Ook wordt het voedselaanbod door de aanwezigheid van paardenbloemen in het voorjaar groter en gevarieerder. In de herfst volgt soms nog nabloei en kunnen de bijen opnieuw beschikken over een rijke voedselbron.

Bloei van de paardenbloem
In principe bloeit de paardenbloem van maart tot mei en nog eens van september tot november. Maart is ook de periode dat de bijen normaliter beginnen te vliegen en nectar nodig hebben. 2013 is echter een uitzonderlijk jaar, want nu, eind april zijn er nog weinig paardenbloemen in bloei. Als gevolg van het koude voorjaar bloeien de meeste planten later dan we de laatste jaren gewend waren. Volgens de Natuurkalender ligt de bloei van voorjaarsplanten deze lente ruim twee weken achter op het gemiddelde van de afgelopen twaalf jaar. Bijen hebben nu die paardenbloemen dus extra hard nodig.

Belang van de paardenbloem voor het vee en gewas
Koeien, schapen en geiten gebruiken de paardenbloem als medicijn. Taraxacum is Oudgrieks voor 'medicijn tegen darmstoornis', en de paardenbloem kent in de kruidengeneeskunde ook nog verschillende andere toepassingen. De mogelijke ondersteuning van de leverfunctie van melkvee is voor de melkveehouderij dan ook een belangrijk aspect van de paardenbloem. Bovendien zorgt de lange penwortel van de paardenbloem er mogelijk voor dat mineralen uit de diepere lagen van de bodem voor het gewas beschikbaar komen.

Help, mijn weiland ziet geel van de paardenbloemen
Onderzoek in Duitsland laat zien dat paardenbloemen pas tot een opbrengstderving van grasland leidt bij een aandeel van meer dan 25% in de droge stof. Het weiland ziet bij een dergelijk aandeel werkelijk helemaal geel van de paardenbloemen. In Duitsland wordt paardenbloem tot een aandeel van 10% hoog gewaardeerd in het grasland, omdat het tot de melkkruiden wordt gerekend. Uit onderzoek van het Louis Bolk Instituut (gepubliceerd in Ekoland) blijkt dat voedingswaarde, verteerbaarheid en mineraalgehalten van paardenbloem vergelijkbaar zijn met die van puur gras. In een droog voorjaar kan een hoog aandeel paardenbloem de productie van de eerste snede zelfs verhogen door de rechtopstaande groei van de paardenbloem. Mogelijk is dit in vervolgsnede anders omdat de paardenbloem dan meer plat groeit en het gewas wegdrukt.

Wat als je toch wilt bestrijden?
Wanneer het echt de spuigaten uit loopt en u de paardenbloemen toch wilt bestrijden, onthoud dan twee vuistregels:
- Spuit bij voorkeur voor de bloei. De effectiviteit is dan het grootst en de eventuele gevolgen voor bestuivers zijn het kleinst;
- Spuit nooit op open bloemen maar in de avonduren als de paardenbloemen zich sluiten.

Bij chemische bestrijding in grasland gelden daarnaast onderstaande aandachtspunten:

- *Groeistoffen*

In grasland kunnen diverse groeistoffen worden gebruikt. Bijvoorbeeld middelen op basis van MCPA, mecoprop-p, fluroxypyr-methyl (Starane e.a.) en 2,4-DB (Buttress). Pas wel op voor het overwaaien van groeistoffen naar de omgeving. Gebruik middengrove doppen met een lage spuitdruk. Toepassingen in de nazomer zijn vaak minstens zo effectief als in het voorjaar.

- *Effectiviteit op paardenbloem*

Is er nog onderscheid in middelen als je de paardenbloemen wilt bestrijden? De producten Primus en Primstar zijn het meest effectief. Ook de werking van middelen op basis van MCPA of fluroxypyr-methyl (Starane e.a.) is voldoende.

- *Klaver sparen?*

Ook klaver is een aantrekkelijke drachtplant voor bijen. Klaver wordt echter door de meeste hierboven producten ernstig beschadigd. Wel mogelijk zijn Buttress en middelen op basis van Bentazon (Basagran ea). De klaver moet dan wel tenminste 2 blaadjes hebben.

© April 2013 Meer informatie: www.bijenkennisnet.nl
* Artikel uit Ekoland: http://www.louisbolk.org/downloads/2608.pdf
* Klik hier voor de resultaten van het Duitse onderzoek waar in dit art. naar verwezen wordt.
* Link naar een filmpje: http://www.imkerpedia.nl/wiki/index.php/Paardenbloem

Deze factsheet is samengesteld door de leden van het netwerk gewasbescherming en onderdeel van de kennismodule gewasbescherming in Bijenkennisnet. Het is een van de factsheets over actuele onderwerpen rond gewasbescherming irt bijen.

Bijenkennisnet
Boeren en imkers werken samen in het project Bijenkennisnet. Zij wisselen kennis uit over bijen en de boerenpraktijk tijdens informatie- en verdiepingsbijeenkomsten. Ook op het digitale netwerk bijenkennisnet.nl wordt informatie ontsloten. Bijenkennisnet is een project van: NBV, LTO Noord, ZLTO en LLTB en wordt financieel mogelijk gemaakt door het ministerie van EZ, LTO Noord (Fondsen), ZLTO en LLTB.

